

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **P. V.**
bytem D. 549/9, X O.
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 10. 2018, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl **jako opožděné** odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Mohelnice (dále jen „městský úřad“) ze dne 24. 4. 2018, č. j. X. Městský úřad tímto rozhodnutím uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku (dále jen „zákon o silničním provozu“).
2. **Žalobce v žalobě** namítal, že pošta žalobci doručovala rozhodnutí městského úřadu o přestupku dne 30. 4. 2018 a v poštovní schránce měl poučení o tom, že zásilku lze vyzvednout nejpozději do 14. 5. 2018. Toho dne žalobce zásilku na poště vyzvedl.

3. Městský úřad žalobce v rozhodnutí poučil, že proti rozhodnutí může podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho oznámení. Jelikož si žalobce na základě poučení České pošty, s. p., zásilku vyzvedl dne 14. 5. 2018, považoval podání odvolání dne 29. 5. 2018 za včasné. Ačkoliv došlo k doručení rozhodnutí fikcí již dne 10. 5. 2018, žalobce se na základě poučení České pošty, s. p., domníval, že řádné doručení nastalo dne 14. 5. 2018.
4. Chyby v poučování dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu je třeba vykládat vždy k tíži orgánů veřejné moci (srov. nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 2001, sp. zn. I. ÚS 12/99, nebo ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03; rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2018, č. j. 33 A 45/2016-55; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 6 As 35/2009-96, nebo ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014-41; rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 14. 10. 2010, č. j. 42 Ca 8/2009-57).
5. Žalobce k důkazu navrhl sken výzvy k vyzvednutí zásilky, kterou přiložil k žalobě.
6. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** uvedl, že správní orgán vždy doručuje za využití poštovní obálky, která obsahuje mimo další informace i poučení adresáta. V poučení je adresát vyrozuměn o tom, že zásilka je doručována podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), s upozorněním, že adresát má tomuto poučení věnovat pozornost. V tomto poučení je mj. uvedeno, že nevyzvedne-li si zásilku ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem lhůty.
7. Z obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce zaměňuje poučení správního orgánu týkajícího se doručení písemností se sdělením (nikoliv poučením) pošty, dokdy bude zásilka na poště uložena.
8. Jak vyplývá z doručky, žalobci bylo dne 30. 4. 2018 oznámeno, že zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí, včetně poučení adresáta uvedeného výše.
9. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
10. **Soud zjistil** ve vztahu k souzené věci z rozhodnutí městského úřadu o přestupku ze dne 24. 4. 2018, že žalobce v něm byl poučen, že odvolání lze podat do 15 dnů od jeho oznámení a že lhůta k podání odvolání se počítá ode dne následujícího po dni, kdy bylo rozhodnutí oznámeno (doručeno).
11. Soud zjistil z doručky k rozhodnutí o přestupku, že žalobce nebyl jako adresát zastižen a zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí ode dne 30. 4. 2018. Podle záznamu na doručence Česká pošta, s. p., žalobci zanechala výzvu k vyzvednutí uložené zásilky s poučením o důsledcích nevyzvednutí nebo odmítnutí převzetí zásilky. Podle potvrzení o přijetí zásilky na doručence žalobce rozhodnutí převzal dne 14. 5. 2018.
12. **Žalovaný v napadeném rozhodnutí** k opožděnosti odvolání uvedl, že při doručování rozhodnutí o přestupku Česká pošta, s. p., žalobce dne 30. 4. 2018 v místě bydliště nezastihla, a proto mu zanechala výzvu k vyzvednutí zásilky spolu s poučením o právních důsledcích jejího nevyzvednutí. Následujícího dne začala žalobci běžet lhůta 10 dnů pro vyzvednutí písemnosti. Po uplynutí této lhůty, kdy si žalobce písemnost nevyzvedl, byla

písemnost považována v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu za doručenou dne 10. 5. 2018, přičemž na tento den nepřípadly sobota, neděle ani státem uznaný svátek. Následujícího dne již žalobci počala běžet lhůta 15 dnů pro podání odvolání. Aby byla lhůta pro podání odvolání zachována, mělo by být odvolání podáno k poštovní přepravě, elektronicky cestou informačního systému datových schránek nebo osobně městskému úřadu nejpozději dne 25. 5. 2018, přičemž tento den nepřípadal na sobotu, neděli ani na státem uznaný svátek. Následující den, tedy 26. 5. 2018, již nebylo možné odvolání podat a tento den rozhodnutí nabylo právní moci. Žalobce písemné odvolání podal k poštovní přepravě teprve dne 29. 5. 2018, jak vyplývá z přiložené poštovní obálky. Podal ho tedy opožděně. Městský úřad řádně žalobce v rozhodnutí o přestupku poučil, že je možné ho podat do 15 dnů od doručení rozhodnutí žalovanému prostřednictvím městského úřadu. Žalovanému v daném případě nejsou známy příčiny, které bránily žalobci podat odvolání ve stanovené lhůtě městskému úřadu. Žalovaný se proto již nezabýval meritem odvolání a jeho doplněním, přezkoumal rozhodnutí o přestupku z hlediska zákonnosti a nezjistil žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly užití mimořádných opravných prostředků.

13. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
14. Mezi účastníky řízení nebyl spor o tom, že lhůta k podání odvolání byla 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Spor byl o to, kterým dnem byla písemnost žalobci doručena.
15. Podle § 23 odst. 4 správního řádu se adresát vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.
16. Podle § 23 odst. 5 správního řádu zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.
17. Podle § 24 odst. 1 správního řádu jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.
18. Doručení písemnosti fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu nastane tehdy, pokud byly naplněny všechny předpoklady pro řádné uložení doručované písemnosti a marně uplynula úložní lhůta. Běh úložní lhůty je přitom nezávislý na vůli odesílatele i adresáta doručované písemnosti a fikce doručení, která konstruuje stav od reality odlišný, je spjata výlučně s nečinností adresáta písemnosti v úložní lhůtě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2015, č. j. 5 As 26/2014-19, všechna judikatura je dostupná na www.nssoud.cz).
19. Žalobce nedostatečným způsobem prokazoval nesprávné poučení, neboť nepředložil zadní stranu výzvy a na přední straně byla část při kopírování překryta a je nečitelná. Přitom zadní strana výzvy k vyzvednutí zásilky je právně významná, neboť obsahuje políčko k zaškrtnutí varianty, zda bylo k výzvě připojeno poučení o právních důsledcích souvisejících s obsahem zásilky. Soud však z úřední činnosti nemůže vědět, co bylo

vyplněno nebo uvedeno na konkrétní výzvě a proto bylo na žalobci, aby prokazoval nesprávné poučení i zadní stranou a případně připojeným poučením městského úřadu.

20. Podle § 71 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je jednou z náležitostí žaloby i navržení důkazů k prokázání svých tvrzení. Žalobce proto měl všechny rozhodné skutečnosti a důkazní prostředky k jejich prokázání uvést již v žalobě.
21. Na doručence, kterou žalobce podepsal dne 14. 5. 2018, je uvedeno, že adresátovi byla zanechána výzva a poučení dne 30. 4. 2018. Soud se ztotožnil s postupem žalovaného, který vycházel z doručenky a vzal za prokázané, že žalobce byl o právních důsledcích spojených s převzetím nebo nepřevzetím zásilky v souladu se zákonem poučen.
22. Pokud již došlo k fikci doručení desátým dnem (10. 5. 2018) od neúspěšného pokusu od doručení (30. 4. 2018), nelze s pozdějším vyzvednutím zásilky spojovat účinky doručení. Pozdější faktické převzetí rozhodnutí nemá na právní účinky doručení již žádný vliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 5 As 44/2007-93). Žalobce si toho musel být vědom na základě poučení v rozhodnutí městského úřadu, v němž je uvedeno, že lhůta pro podání odvolání se počítá ode dne následujícího po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.
23. K námitce uvedení v omyl sjednáním úložní lhůty 15 dní soud ve shodě s žalovaným odkazuje na to, že zákon stanoví fikci doručení kogentně a stanovení delší doby pro uložení některých zásek je z tohoto hlediska irelevantní. Dny, během nichž je písemnost uložena u České pošty, s. p., nad rámec zákonné lhůty podle § 24 odst. 1 správního řádu, nezpůsobují nezákonnost či neúčinnost takového doručování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 149/2012-31).
24. Smyslem jakékoliv právní fikce je umožnit, aby se za existující považovala situace, odlišná od reality a která dovoluje, aby z ní byly vyvozeny odlišné právní důsledky než ty, které by plynuly z pouhého konstatování faktu (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 1. 10. 2015, sp. zn. IV. ÚS 883/15). Právní fikce tak umožňuje považovat zásilku z hlediska právních účinků za doručenou např. v případě, kdy se adresát o jejím uložení nedozvěděl z důvodu, že si schránku vůbec nevybírál. V nyní posuzovaném případě došlo dne 10. 5. 2018 k uplynutí lhůty 10 dnů ode dne uložení zásilky. Lhůta k odvolání tak běžela až do 25. 5. 2018 a žalobce měl od faktického převzetí zásilky dne 14. 5. 2018 stále ještě možnost podat včasné odvolání. Učinil tak až 29. 5. 2018, tedy po marném uplynutí lhůty k podání odvolání. Přitom žalobce neuvedl žádné důvody, pro které nemohl podat odvolání ve lhůtě pro jeho podání a žádné překážky doručování ve smyslu § 24 odst. 2 správního řádu žalobce netvrdil (že by si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout).
25. Žalobce mohl ode dne 14. 5. 2018 do 25. 5. 2018, tedy po (ne)celých 12 dnů, podat žalovanému prostřednictvím městského úřadu blanketní odvolání (bez uvedení důvodů) a poté ho doplnit sám anebo na výzvu městského úřadu.
26. Shodný právní názor zaujal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 11. 2018, č. j. 6 Azs 254/2018-17.
27. Nejvyšší správní soud zaujal opakovaně právní názor, že převzetí písemnosti adresátem teprve až poté, co písemnost byla desátým dnem od uložení doručena fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu, nemá na den doručení a počátek dovolací lhůty žádný vliv. Jinými slovy,

pokud si adresát písemnost do desátého dne nevyzvedne, běží od tohoto desátého dne odvolací lhůta bez ohledu na skutečné převzetí (např. v rozsudcích sp. zn. 5 As 44/2007, 3 As 241/2014, 6 Ads 149/2012 a 2 As 267/2016).

28. Žalobce poukazoval na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 1. 2018, č. j. 33 A 45/2016-55, a rozsudek Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 14. 10. 2010, č. j. 42 Ca 8/2009-57. Ty jsou však s ustálenou judikaturou představovanou zejména výše uvedenými rozsudky Nejvyššího správního soudu v rozporu a nebyla proti nim podána kasační stížnost.
29. Příležitost k dodatečnému seznámení adresáta se zásilkou jejím vložením do jeho domovní schránky lze proto vnímat jako určitou nadstavbu nad podmínkou splnění podmínky doručení fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu, provázející zákonný důsledek dle § 24 odst. 1 správního řádu. Jelikož zákon s případným prodlením při vhození písemnosti dle § 23 odst. 4 správního řádu do schránky adresáta nespojuje důsledek neúčinnosti doručení, pouhé zpoždění s tímto úkonem (pokud by ovšem vůbec nastalo) tedy nemůže mít žádný vliv na okamžik, ke kterému došlo k fikci doručení (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 3 As 58/2013-47, či ze dne 30. 9. 2014, č. j. 10 Ads 21/2014-26, podpořená rozsudkem rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014-41).
30. Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.
31. Soud rozhodl o nákladech řízení v souladu s § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, proto se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 16. dubna 2020

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně

